

РЕШЕНИЕ

№ 179

гр. София, 10.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-В СЪСТАВ, в публично заседание на тринадесети декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Анелия Маркова

Членове: Пепа Маринова-Тонева
Цветина Костадинова

при участието на секретаря Ива Ат. Иванова
като разгледа докладваното от Анелия Маркова Въззивно гражданско дело
№ 20231100501913 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.258-273 ГПК.

С решение № 9677 от 29.08.2022 г. по гр.д.№ 36101 по описа за 2021 г. на СРС, 127 състав се: Отхвърля, предявеният от „М.Е. - АП“ ООД, срещу И. С. Д., иск по реда на чл.422 ГПК вр. с чл.55, ал.1, предл.1 ЗЗД за признаване за установено, че ответника дължи на ищеца сумата в размер на 600 лв., представляваща получена от ответника без правно основание по разходен касов ордер /РКО/ от 21.05.2020 г., ведно със законната лихва за забава върху вземането от подаване на заявлението по чл.410 ГПК- 05.01.2021 г. до окончателното погасяване, за която сума е издадена заповед за изпълнение на парично задължение от 15.01.2021 г. по ч.гр.д.№ 274 по описа за 2021 г. на СРС, 127 състав.

В тежест на ищеца са възложени разноските в процеса.

Срещу така постановеното решение е постъпила **въззивна жалба** от „М.Е.-АП“ ООД /ищец пред СРС/.

Решението се обжалва изцяло.

Излагат се доводи за неправилност и необоснованост на така постановеното решение. Счита, че от представените по делото писмени доказателства не се установило сумата в размер на 600 лв. да е била получена на валидно правно основание от страна на ответника. Действително, страните били обвързани от трудово правоотношение, но това не означавало, че процесната сума е получена като част от трудовото възнаграждение. Това не се установило и от показанията на разпитания по делото свидетел. Същият разяснявал начина на получаване на трудовото възнаграждение, но това можело да се приеме само за трудовото възнаграждение на свидетеля, не и за ответника. Впечатленията на свидетеля не били преки, тъй като същият не бил присъствал на плащането на сумата на ответника. Сочи, че в разходния касов ордер /РКО/ не било посочено основанието на което се извършва плащането. СРС не бил обсъдил този факт. Ответникът не се бил възползвал от възможността да изиска в РКО да се впише основанието на което се плаща сумата. Затова СРС следвало да уважи предявените иски като основателни; налице била липса на основание за получаване на сумата.

Иска се от съда да отмени решението и да уважи изцяло претенциите, така както са предявени в исковата молба. Претендира направените разноски.

Ответникът по въззивната жалба /ответник и пред СРС/- **И. С. Д.**, е депозирал **отговор по въззивната жалба**, в който се излага становище за нейната неоснователно и правилност на така постановеното решение. Счита, че от първоинстанционния съд не са допуснати сочените от въззивника нарушения на материалния закон. Решението било постановено в съответствие със събраните по делото /пред СРС/ доказателства, които били подложени на обстоен анализ. Доказателствената тежест била правилно разпределена между страните по спора. Не се доказали предпоставките на чл.55 и чл.59 ЗЗД за уважаване на ищцовите претенции. Намира, че от страна на ответника било доказано основанието на получаване на процесната сума. Доказан бил начина на плащане от страна на ищеца на трудовите възнаграждения в предприятието му. Намира тона поведение на ищеца за неморално; ищецът не можел да черпи право от това свое прот.И.правно поведение. Претендират се разноски.

По допустимостта на въззивната жалба:

За обжалваното решение въззивникът е бил уведомен на 15.09.2022 г., а

въззивната жалба е подадена на 29.09.2022 г., следователно същите е **в срока по чл. 259, ал.1 ГПК.**

С решението, което се обжалва не са признати вземания в полза на ищеца /пред СРС/ по чл.422 ГПК.

Следователно е налице правен интерес от обжалване; **въззивната жалба е допустима.**

По основателността на въззивните жалби:

Съгласно чл. 269 ГПК въззивната инстанция се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част. По останалите въпроси – само доколкото са посочени в жалбата.

След служебно извършена проверка съдът приема, че обжалваното **решение е постановено в допустим процес и е валидно:**

За издадената на 15.01.2021 г. по ч.грд.№ 274 по описа за 2021 г. заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 ГПК длъжникът е бил уведомен на 01.02.2021 г.

В срока по чл.414 ГПК – на 24.02. 2021 г. /по пощата/ длъжникът е подал възражение срещу така издадената заповед за изпълнение.

На заявителя е било указано, че може да предяви иск за сумите по заявлението в 1-месечен срок. Тези указания са му съобщени на 26.05.2021 г.

Исковата молба е подадена в СРС на 18. 06.2021 г. , т.е. в срока по чл.415 ГПК.

Видно от отразеното в т.12 от заявлението по чл.410 ГПК сумите са претендирани като неоснователно обогатяване като получени без основание /л.5 от заповедното производство/.

На същото основание са предявени за установяване по реда на чл.422, ал.1 ГПК.

По доводите във въззивните жалби:

За да постанови решение в обжалвания смисъл, СРС е приел, че страните не спорят за предаването от страна на ищеца в полза на ответника на сумата в размер на 600 лв. по РКО. СРС е счел с оглед събраните по делото писмени доказателства, че страните са обвързани от трудово правоотношение по трудов договор № 349/ 25.09.2019 г. по силата на което ответникът изпълнявал длъжността „сервизен техник“ при сумарно изчисляване на

работното време и с основно месечно трудово възнаграждение в размер на 800 лв. По делото било представено и допълнително споразумение от 07.05.2020 г. с което страните били изменили съдържанието на трудовия договор като считано от 01.03.2020 г. , т.е. с обратно действие, работното време било променено от 8 часа на 2 часа дневно при основно трудово възнаграждение в размер на 200 лв. по делото били представени и приети дневни графици за възложени дейности по монтаж и ремонт на климатици за м.05.2020 г. От показанията на свидетеля М. който изпълнявал длъжността „монтажник на климатици“ при ищцовото дружество се установила практиката на заплащане от страна на работодателя /ищец/, а именно: по банков път се плащало основното месечно възнаграждение, а чрез РКО се плащали допълнителни възнаграждения. Това се отнасяло до всички служители. Свидетелят давал разяснения, че допълнителното възнаграждение не се определяло на база отработен час, а въз основа на извършена работаремонт или монтаж на климатик, като тези допълнителни възнаграждения се изплащали на всеки две седмици. СРС е кредитирал показанията на свидетеля, които е приел за добросъвестно дадени, както и почиващи на непосредствени възприятия; същите установявали възприетата от работодателя практика на заплащане на труда. При така обсъдените от СРС, писмени и гласни доказателства, е прието, че ответника е получил сумата от 600 лв. по РКО от 21.01.2020 г. по силата на съществуващото трудово правоотношение. СРС не е споделил изложеното в молбата на ищеца от 06.04.2022 г., че размера на дължимото трудово възнаграждение е този по трудовия договор и допълнителното споразумение, именно- 200 лв., т.е. като практиката на заплащане била установена от разпита на свидетеля М.. Следвало да се има предвид и, че ищеца не бил оспорил съставянето на графици, които работниците получавали с оглед възложените им задачи за монтаж и ремонт на климатици на различни обекти, по електронна поща. Не било оспорено и, че процесните документи касаят заявки за м.05.2020 г. това означавало, че процесната сума била получена от ответника в условията на съществуваща договорна връзка. Следователно не били налице предпоставките за уважаване на иска по чл.55, ал.1,предл.1 ЗЗД.

Софийски градски съд, действащ като въззивна инстанция приема следното:

В конкретния случай от страна на ищеца се твърди, че ответника е

получил сумата в размер на 600 лв. по РКО от 21.05.2020 г. /л.5 от исковото производство/ при начална липса на основание.

Ответникът твърди, че е получил сумата въз основа на трудов договор от 25.09.2019 г. и допълнително споразумение към него като процесната сума била получена за изпълнени от него поръчки качествено като сервизен техник при ищеца.

Видно от доклада по чл.140 ГПК, обективиран в определение № 2582 от 28.01.2022 г. /л.17 по делото пред СРС/ правилно е разпределена доказателствената тежест между страните по спора.

В случая се касае до иск по чл.55, ал.1,предл.1 ЗЗД,предявен по реда на чл.422, ал.1 ГПК, а не до три иска, както се сочи от процесуалния представител на ищеца в молбата му от 08.12.2021 г. пред СРС, л.11.

При фактическия състав по **чл. 55, ал. 1, пр.1 ЗЗД** за връщане на нещо, получено без основание - ищецът следва да въведе като твърдение и докаже факта на предаването на вещ, респективно на плащането на парична сума, а ответникът - основание за получаването или за задържане на полученото.

Задължение за връщане на дадено при начална липса на основание в случая не възниква, тъй като въззивната инстанция споделя извода на СРС, че плащанията са извършени във връзка със съществуващото трудово правоотношение между страните по силата на трудовия договор от 25.09.2019 г. до този извод се достига след съвкупната преценка на събраните по делото /пред СРС/ писмени и гласни доказателства.

От свидетелските показания на свидетеля М. /л.51 от делото пред СРС/ се установява практиката на плащане на трудовите възнаграждения – основни и допълнителни от страна на работодателя /ищец/. Противно на соченото от въззивника, показанията касаят практиката на работодателя по отношение на всички работници, а не само възнагражденията на свидетеля, а именно – основното възнаграждение по трудовия договор се изплаща по банков път, а допълнителните – чрез РКО. Показанията на свидетеля за логични и последователни; същите почиват на лични възприятия. Свидетелят изрично е заявил, че срещу него не е предявена претенция от ищеца за връщане на суми.

Следователно показанията му правилно са кредитирани от СРС, кредитират се и от настоящата инстанция.

Действително, в процесния РКО не е посочено основанието на което се извършва плащането.

Противно на соченото от въззивника, настоящата инстанция счита, че задължение на работодателя е да оформи РКО със съответните реквизити доколкото същият е предприятие по смисъла на чл.2, т.1 от Закона за счетоводството /ЗСч/. Поради което нему съществува задължение за редовното водене на счетоводството, арг. и от разпоредбата на чл.182 ГПК. При неизпълнение на това свое задължение, ищцовото дружество не може да черпи от това свое поведение благоприятни за себе си последици. Съгласно чл.55, ал.2 ТЗ търговските книги, водени в нарушение на изискванията на този закон /ТЗ/ и на Закона за счетоводството, **не могат да служат като доказателство в полза на тези, които са задължени да ги водят.**

Възлагането и изпълнението на поръчките за ремонт и монтаж не се оспорва от страна на ищеца.

При това положение настоящата инстанция намира за правилен извода на СРС, че ответника е получил сумата в размер на 600 лв. на правно основание – възнаграждение по трудово правоотношение. Не са налице предпоставките за уважаване на иска по чл.55, ал.1, предл.1 ЗЗД.

Поради съвпадане на крайните изводи на двете инстанции **обжалваното решение ще следва да бъде потвърдено.**

По разноските:

Пред първата съдебна инстанция:

При този изход на спора решението се явява правилно и в частта за разноските.

Относно довода в хода по същество пред настоящата инстанция, направен от процесуалния представител на въззиваемия, ответник пред СРС, че са неправилно определени разноските от страна на СРС, въззивната инстанция намира, че този въпрос не подлежи на разглеждане. От страна на ответника не е било направено своевременно искане по чл.248 ГПК, адресирано до СРС. Наред с това по арг. от 271, ал.1, предл.2 ГПК въззивната инстанция не може да влошава положението на въззивника.

Пред въззивната инстанция:

С оглед изхода на спора **на въззивника** разноси не се присъждат.

На въззиваемия разноси се следват. Такива се претендират в общ размер на 1 200 лв. като процесуалния представител счита, че съдът е сезиран с три иска – по чл.55, ал.1 ЗЗД, по чл.59 ЗЗД и по чл.86, ал.1 ЗЗД, което както вече беше посочено по-горе, не е така.

По възражението по чл.78, ал.5 ГПК:

Същото е **основателно**, защото не се касае до дело с фактическа и правна сложност, пред настоящата инстанция не са искани и съответно не са събирани доказателства, освен това материалния интерес е 600 лв. Затова присъжда минималния размер по НМРАВ от **400 лв.**

Водим от горното СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 9677 от 29.08.2022 г. по гр.д.№ 36101 по описа за 2021 г. на СРС, 127 състав, **изцяло**.

ОСЪЖДА „М.Е. – АП“ ООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр.София, ж.к.“Бъкстон“, ул.“*****, съдебен адрес: гр.София, ул.“*****, партер, офис 3- адв. В.Й., да заплати на И. С. Д., ЕГН *****, гр.София, кв.“Орландовци“, ул*****, съдебен адрес: гр.София, ул.“*****, кантора 30- адв.В.И. сумата в размер на **400 лв.- разноси за процесуално представителство пред въззивната инстанция.**

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване, арг. от чл.280, ал.3 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____